

*Posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře psychologie
v lednu 2012.*

Téma DP: Pikler pedagogika raného věku

Diplomandka: Dana Noack

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Oponent: PhDr. Václav Mertin

Diplomandka předkládá k posouzení diplomovou práci v rozsahu 138 stran včetně příloh a seznamu citované odborné literatury. Téma práce je celkem unikátní, protože obsáhle seznamuje čtenáře s výchovným přístupem významné dětské lékařky maďarského původu Emmi Pikler, která je v ČR jen velmi málo známá, ne-li spíše neznámá. Jinak je tomu však v zahraničí, kde jsou její přístupy velmi respektované a ceněné.

Předložená práce je členěna klasickým způsobem na část teoretickou a empirickou, přičemž teoretická část je obsáhlejší a snad ji lze považovat za těžiště DP, ale část empirická poskytuje čtenáři skutečně potřebnou představu o konkrétních přístupech rodičů, kteří vychovávají své dítě na základě piklerovských výchovných principů.

Teoretická část je rozdělena do 4 tematických okruhů, které na sebe vhodně logicky navazují. Autorka se v první kapitole zabývá procesem socializace ve vztahu k ranému vývoji dítěte od narození do tří let věku. Druhé téma je zaměřeno na výchovu a to především s důrazem na výchovu v rodině. Dlouhodobý a hluboký zájem diplomandky o tuto problematiku lze doložit příkladně uvedením kapitoly „Exkurz do historie dětství“, která není jen výčtem, ale skutečným zamyšlením autorky, vycházejícím jak ze znalostí, tak ze schopnosti je syntetizovat a tvořit vlastní závěry.

Třetí část je věnována popisu vývojových charakteristik zkoumaného dítěte ve věku novorozeneckém, kojeneckém a batolecím. Lze říci, že tato kapitola je víceméně okrajová. Těžištěm teoretické práce je nesporně téma čtvrté, kde autorka velmi obsáhle a zároveň s hlubokým vhledem představuje „pedagogiku raného věku“ Emmi Pikler. Tato část je pro předloženou práci zásadní a domnívám se, že je zároveň v ČR jakýmsi prvním unikátním

textem, který tento přístup takto obsáhle představuje. Z tohoto důvodu se domnívám, že by alespoň tato část měla být následně publikována v odborném tisku.

V empirické části si autorka klade za cíl poznat realitu výchovných přístupů v rodinách, které uplatňují pedagogiku EP v praxi. Je to úkol značně obtížný, protože právě tato specifická skupina, většinou intelektuálů, má zábrany nechat se jakkoliv zkoumat, či nechat zkoumat své dítě. Je to jaksí proti principům výše zmíněné pedagogiky. Nicméně autorce se podařilo kontaktovat přímo 18 respondentek a přes lektorky kurzů této pedagogiky získala přístup k větším skupinám rodičů, jež tímto způsobem vychovávají své děti. Za cennou lze považovat snahu diplomandky vytvořit Dotazník o výchově a rané pedagogice EP, který vytvořila dokonce v německé verzi. S tímto dotazníkem následně v DP pracovala a domnívám se že je využitelný i nadále.

Empirická část má potřebné náležitosti – je vymezen cíl výzkumu, je popsána metodologie výzkumu, jsou pečlivě zpracována kvalitativní data a srozumitelně představena čtenáři. Zkoumaný vzorek je relativně malý, ale je třeba přihlídnout k tomu, že se diplomandka pohybuje v cizojazyčném prostředí a v dosti specifické uzavřené skupině dotazovaných. Diskuse prokazuje dostatečný vhled autorky do výzkumné situace a sama zmiňuje a zdůvodňuje slabiny svého výzkumu. Předložená práce tvoří dle mého soudu soudržný a logicky dobře propojený celek, ze kterého lze vycházet v dalších aktivitách diplomandky v této oblasti.

Celkově lze shrnout, že diplomandka splnila kritéria stanovená pro DP a z výše uvedených důvodů ***lze její práci doporučit k obhajobě s kladným hodnocením.***

Navrhují hodnocení stupněm výborně.

Praha 14.1.2012

Lenka Šulová